

mgr lic. Anna Szemplińska

L'Arche Wrocław jako egzemplifikacja wspólnoty według koncepcji Jeana Vaniera

Streszczenie

Prezentowana rozprawa jest próbą przedstawienia szeroko rozumianego fenomenu Vanierowskich wspólnot L'Arche, które są miejscem zamieszkania i pracy dla osób z niepełnosprawnością intelektualną wraz z towarzyszącymi im asystentami. Praca koncentruje się przede wszystkim na jednej ze wspólnot L'Arche w Polsce – L'Arche Wrocław.

Rezultat przeprowadzonych badań i analiz został ujęty w pięciu rozdziałach. Pierwszy rozdział odpowiada dlaczego temat dotyczący osób z niepełnosprawnością intelektualną jest tak istotny. W tym celu opisano zjawisko niepełnosprawności w kontekście historycznym, żeby następnie przejść do historii założyciela wspólnot Jeana Vaniera i genezy L'Arche. W rozdziale drugim, na podstawie lektury i analizy licznych publikacji Jeana Vaniera, zarysowane zostały wartości, które są podstawą tworzącą wspólnoty L'Arche – życie w perspektywie Ewangelii, skierowanie na rozwój, zgoda na własne ubóstwo, wzajemne relacje wśród członków wspólnoty podkreślające godność każdej osoby oraz dążenie do komunii. W następnych rozdziałach zaprezentowano tytułową wspólnotę L'Arche Wrocław. Rozdział trzeci poświęcono przedstawieniu historii L'Arche Wrocław od jej początków do roku 2020. W rozdziale czwartym opisano L'Arche Wrocław jako instytucję, która jest zobowiązana wobec nadrzędnych instytucji państwowych do wypełniania swoich zobowiązań wobec osób z niepełnosprawnością intelektualną. W rozdziale piątym przedstawiono życie codzienne mieszkańców L'Arche Wrocław, zarówno asystentów jak i rezydentów z niepełnosprawnością intelektualną. W pracy przybliżone zostały metody udzielanego im wsparcia. Rozdział piąty jest wynikiem obserwacji życia codziennego w L'Arche, wykorzystano tu materiały i narzędzia badawcze, które autorka gromadziła w trakcie powstawania i rozwoju wspólnoty. Praca posiada wykaz skrótów z zakresu pomocy społecznej, bogatą bibliografię i aneksy z przykładowymi materiałami dotyczącymi wspólnoty L'Arche Wrocław.

Jak dotąd żaden autor w Polsce nie zbadał wspólnot L'Arche w tak wielu aspektach. Istnieje kilka prac naukowych dotyczących L'Arche napisanych z perspektyw : pedagogicznej, teologicznej i filozoficznej. Publikacje te analizują twórczość Jeana Vaniera lub zawierają studia przypadków dotyczące osób niepełnosprawnych. Brakowało rzetelnej refleksji nad praktyką życia wspólnotowego. Przeprowadzona analiza wydaje się ważnym głosem

dotyczącym wspólnot L'Arche, ponieważ może służyć różnym organizacjom, których celem jest towarzyszenie osobom z niepełnosprawnością intelektualną. Co więcej, może być też głosem we wciąż rozwijającej się teologii niepełnosprawności.

Ponadto, podjęcie tematu dotyczącego Jeana Vaniera i wspólnot L'Arche przez niego założonych, wydaje się obecnie istotnym zadaniem, ponieważ wspólnoty L'Arche na świecie przeżywają ogromny kryzys w związku z podaniem do publicznej wiadomości w dniu 30 stycznia 2023 roku raportu z badań w sprawie nadużyć jakich mieli dopuszczać się jej założyciele. Rozprawa nie polemizuje z wyżej wspomnianym raportem badawczym, nie szuka błędów w idei Vaniera, lecz koncentruje się na aspektach, które są wspólnototwórcze i które jak do tej pory pozwalały licznym wspólnotom L'Arche się ukonstytuować. Ważne są dalsze badania nad wspólnotami L'Arche, gruntowna analiza misji jakiej się podjęły i zdefiniowanie tego co w reprezentowanej przez Vaniera nauce było i jest zakorzenione w teologii katolickiej. Problematyka zawarta w dysertacji wskazuje, że zagadnienia związane z L'Arche mają walor interdyscyplinarne i mogą być podstawą do jeszcze wielu eksploracji naukowych.